

На 30 октомври 2005 година, кај манастирот "Свети Спас" во Вевчани, кој се наоѓа на надморска височина од 1.310 метри, беше осветен и поставен камен-темелник на коначи, токму на местото каде што некогаш се наоѓале темелите на старите ајати. Овој свечен чин го изврши парохискиот свештеник отец Зоран Попоски во присуство на 300-400 посетители од селото Вевчани, како и од многубројни гости од соседните села Октиси и Подгорци.

За Вевчани и за неговите жители манастирот "Свети Спас" бил и навистина претставува "спас". Во Втората светска војна, во бурната 1943 година во овој манастир вевчанци нашле спас од фашистичките банди. Тука се засолнило целото население од селото.

■ Пишува: Стојан РИСТЕСКИ

ТРИ ПАТИ СПАСОВДЕН ЗА ЖИВОТ И ЗДРАВЈЕ

"Свети Спасе, ти благодариме што се вративме живи и здрави, како и што имавме успешен гурбет, а воедно ти се молиме и годинава која доаѓа да бидеш со нас, во моментите на безработица да најдеме работа, а во моментите на носталгија по нашите деца, по жената, родителите и по своето село, да ни бидеш утеха. Амин".

Со подигнувањето на коначите во манастирот "Свети Спас" целосно ќе се ревитализира ова култно место, "софрите" ќе се полни, тоа ќе биде ретко убаво и привлечно катче, од кое како на дланка се гледаат Струшката Котлина и дел од Охридското Езеро.

Во Вевчани, негувањето на култот кон Свети Спас навистина е многу специфично. Овој празник официјално се прославува три пати во годината и тоа во доцна пролет, во есен и во зима.

Најзначајно и најмасовно се прославува на денот на Вознесението Христово-Спасовден, односно на четвртокот од шестата седмица по Велигден. На овој ден секој жител од селото Вевчани ги напушта

домовите и доаѓа кај ова култно место.

Секоја фамилија т.е. секоја куќа од селските маала се развеселува, одела на својата таканаречена "софра" (што претставува посебно место). Софрите се каскадно поставени и соодветно уредени околу манастирската црква.

Во минатото во Вевчани се појавила заразна болест кај добитокот, која усмртила многу животни. Свештеникот заедно со луѓето од неговата парохија - парохјаните, дошле во манастирот "Свети Спас". Тој отслужил богослужба, осветил вода и со неа ги испрскал сите места каде што бил сместен добитокот и веднаш потоа животните оздравеле. Оттогаш четврток пред Митровден се слави есенски Спасовден, а во чест на тоа чудо - за здравје на добитокот.

ПОРАКА НА ПЕЧАЛБАРИТЕ

Четвртокот пред Свети Атанасиј Велики (Танасовден - зимен) во Вевчани е Спасовден за печалбарите. И на овој верски празник манастирот "Свети Спас" масовно го посетуваат вевчанци, октишани и подгорчани. Тогаш денот се одбележува со пораката на печалбарот: "Свети Спасе, ти благодариме што се вративме живи и здрави, како и за тоа што имавме успешен гурбет, а воедно ти се молиме и годинава која доаѓа да бидеш со нас, во моментите на безработица да најдеме работа, а во моментите на носталгија по своите деца, жената, по родителите и по своето село да ни бидеш утеха. Амин".

При посетата на манастирот "Свети Спас" (на трите празници и во било која дру-

КОНАЦИТЕ ВО "СВЕТИ СПАС" ВО ВЕВЧАНИ

га прилика), секој посетител ја удира камбаната за да се знае дека дошол "На Спас". Тоа се прави и при заминувањето од ова свето место. Оваа постапка е единствена и уникатна, затоа што не е познато дека вакво нешто се прави на некое друго место.

Новите коначи ќе се градат на местото каде што се наоѓале некогашните ајати, во кои секоја фамилија од селото Вевчани имала свое огниште. Ајатите сè уште постоеле околу 1947/1948 година, кога за потребите на селскиот објект кој бил во изградба од нив го зеле покривот - ламарината.

ОВЕКОВЕЧЕНИ ДОНАТОРИ

Со подигнувањето на коначите во манастирот "Свети Спас" целосно ќе се ревитализира ова култно место, "софрите" ќе се полни, тоа ќе биде ретко убаво и привлечно кат-

че, од кое како на дланка се гледаат Струшката Котлина и дел од Охридското Езеро. Секаде околу нив се наоѓа бујна шума, а чистиот воздух ги опива посетителите. Сигурно во догледно време на новите темели ќе бидат изградени коначите, а тоа ќе се реализира со заземање, односно со помош на сите добри луѓе, без разлика дали тие

се од селото Вевчани или од други делови на Македонија. На симболичен начин ова го искажа и отец Зоран, кој при читањето на молитвите за камен-темелникот, сите присутни ги повика во себе да ги изговорат имињата на своите блиски, како знак дека овие коначи ќе бидат отворени за сите верници, без разлика дали тие ја дале својата лепта за нивна изградба.

Секој кој ќе даде прилог за што побрзо подигнување на коначите во "Свети Спас", како што се членовите на Иницијативниот одбор, г. Методија Чочороски и г. Владо Попески со нивните семејства, кои дале поголема донација за пробивање на новиот пат, па изработувачите на проектот, организаторите на големата прослава, како и оние коишто допрва ќе придонесат ова култно место да се ревитализира, придонесуваат за својот и за фамилијарниот СПАС. Имињата на сите донатори ќе бидат овековечени во летописната книга на соборниот храм "Св. Никола" во Вевчани.

Дај Боже, во блиска иднина, еден од вевчанските спаводени да се прославува со осветување на коначите "На Спас", а тоа, пак, ќе зависи од сите граѓани на Македонија.

Поради тоа, сите треба да направиме што можеме, и тоа што поскоро.

НЕДЕЛНИКОТ "МАКЕДОНСКО СОНЦЕ" И ИЗДАВАЧКАТА КУЌА "ТАБЕРНАКУЛ" ВО ЗАЕДНИЧКА АКЦИЈА! МАКЕДОНСКИ КЛУБОВИ И ЦРКОВНИ ЗАЕДНИЦИ ОД ДИЈАСПОРАТА, ОСНОВНИ И СРЕДНИ УЧИЛИШТА ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ИСПРАТЕТЕ НИ ВАШИ НЕСЕКОЈДНЕВНИ И ИНТЕРЕСНИ НАПИСИ ЗА СВОИТЕ АКТИВНОСТИ, ПРОЕКТИ, ПОСТИГНУВАЊА И СЛИЧНО. ЌЕ ИМАТЕ МОЖНОСТ ТОКМУ ВИЕ ДА ДОБИЕТЕ КОМПЛЕТ КНИГИ ОД "ТАБЕРНАКУЛ", КОИ ЕДНАШ МЕСЕЧНО ЌЕ ИМ СЕ ДОДЕЛУВААТ НА НАЈУСПЕШНИТЕ, НАЈДОБРИТЕ И НАЈВРЕДНИТЕ.

ЗА ВАШИТЕ АКТИВНОСТИ ИНФОРМИРАЈТЕ НÈ ПО ЕЛЕКТРОНСКИ ПАТ ИЛИ ПО ПОШТА!

УЛ."ЛЕНИНОВА" БР.87, 1000 СКОПЈЕ REDAKCIJA@MAKEDONSKOSONCE.COM

МОНОГРАФИИ

Монографски изданија кои го прикажуваат нашето богато културно и духовно наследство од антиката до денос

ИКОНИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА

МАКЕДОНИЈА
- Копчата на Светот

ТЕРАКОТНИТЕ ИКОНИ
ВО МАКЕДОНИЈА

Авт. ТРАЈКО ДИМИТРОВ

ГРАДИТЕЛИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА
XV-XIX век - во две книги

Са КИРИЛ и Са МЕТОДИЈ ВО
ДЕЛАТА НА ЗОГРАФИТЕ 9-19 век

РОДОЉУБ АНАСТАСОВ

ТАБЕРНАКУЛ

31 16 329; 31 27 073

книжарница 31 33 058

contact@tabernakul.com.mk

www.tabernakul.com.mk

